

۱۰۰ شنه‌ی ئه‌وین

۱۰۰ شنه‌ی ئه‌وین

بابه‌ت: شیعەر

نوسینی: هیمن زهن‌دی

دیزاینی ناوه‌وه: محمد حسین خه‌تی

دیزاینی به‌رگ: ئیبراهیم صالح

چاپ: یه‌که‌م-۲۰۱۹

چاپخانه: فیربون- ئیران

قه‌باره: ۱۲ سم × ۱۹ سم

ژماره‌ی لاپه‌ره: ۱۵۰

تیراژ: (۱۰۰۰) دانه

۱۰۰ شنه می ٹه وین

هیمن زهندی

جانی به که م

۲۰۱۹

پیشکشہ ...

بہ سہرچاوی ئیلہامہ کانم،

ہاوسہرہ خوشہویستہ کہم گولچین

- ۱ -

تۆ نازانی ..

که من چه‌نده بیرت ده‌که‌م

به‌س هه‌ر ئه‌وه‌نده‌ت پیده‌لیم

هه‌موو که‌سیک

خوی له‌نیو خویدا دوو که‌سه

ئه‌من به‌بیری تۆوه‌سیم

تۆ نازانی ..

که من چه‌نده خو‌شم ده‌ویی

به‌س هه‌ر ئه‌وه‌نده‌ت پیده‌لیم

هه‌موو که‌سیک

ئاماده‌یه بو خو‌شه‌ویسته‌که‌ی بژی

که‌چی ئه‌من

نه‌ده‌مه‌وی بی تۆ بژیم

نه‌ژینیشم بی تۆ ده‌ویت

- ۲ -

خۆزگه مه‌حالّ ده‌رگای نه‌با
به‌هه‌وه‌س پییدا ره‌ت ده‌بووم
جا ئه‌و کاته وه‌ك په‌پوله
له‌دوای وه‌رزی دیداری تۆ
به‌خۆم به‌ره‌و مه‌رگ ده‌چووم.

-۳-

وهره ماچم دی
تامه زرۆی لیوم به لیوت ده‌شکی
له تییرامانی چاوه کانتدا
که ره‌شیننه‌یان
ره‌نگی ره‌شیتی دنیای پیده‌شکی
به‌لکو گشت داخ و زامی چه‌ند ساله‌م
یا لی‌ده‌رده‌کا
یا به‌یه‌کجاری
دلّه ماندوه‌که‌م له ژیان ده‌شکی

- ۴ -

تۆ زویری، منیش زویر
تۆ له من و منیش له خۆم
گهر زیز بوونت
ره‌واش نه‌بی
هه‌رچه‌ند که‌وا لی‌بورد هیم بی سنوره
هیشتا من نابوورم له‌خۆم.

-۵-

دوینی، دهمه و ئیواره بوو که دهر کهوتی

له به‌رده‌رگا

کاتی که‌وا نیگام کردی

بز هت هاتی

به بزهی تو

شادی

بزه

به‌خته‌وه‌ری

والایان کرد له رووم دهرگا

- ۶ -

له‌سه‌رده‌می عه‌وله‌مه‌و ته‌کنه‌لوژیا
 له‌فایبه‌رو واتس ئاپ و
 ماسنجه‌رو چیی و چیا ..
 من ئه‌و نامه‌ی به‌پینووسه‌ دارینه‌که‌ی خوّم
 ده‌ینووسم
 پیم جوانتر و بۆندارتره
 چونکه‌ پیم وایه‌ وشه‌کان
 بۆنی ئه‌و میخه‌که‌ ده‌ده‌ن
 که‌ هه‌میشه
 مووروه‌ پرته‌قالیه‌کانی
 له‌گه‌ل گه‌رده‌نت شه‌ر ده‌که‌ن
 هه‌ر بۆ ئه‌وه‌ی

بۆنی ملوانکه‌ی میخه‌کت
بۆنه ساخته‌کانی تری
ئه‌و سه‌رده‌مه له‌خۆ و ن که‌ن.

-۷-

هینده راموم له چاوت
 بچو کترین تیپرامانت ده خوینمه‌وه
 هیند تامه‌زرۆی دوانتم
 بچو کترین جول‌ه‌ی ده‌مت ده‌هۆنمه‌وه
 دلنیامه
 رۆمانیکی نه‌نوسراوی
 فرمیسیکی
 له چاوانم قه‌تیس ماوی
 بزه درۆینه‌کانت هه‌ست پیده‌که‌م
 درۆش بکه‌ی
 رۆحی راست گۆت خه‌م فرۆشه
 به‌ته‌لیسمیک، تیم ده‌گه‌ینی
 خه‌مه‌کانت چه‌ند به‌جۆشه‌و لیت تیده‌گه‌م

-۸-

ورده ... ورده

ئه‌رۆم، پیکم خه‌ست تر ده‌بی

زمان سرتر

پیک... پیک، زیاتر

به باوه‌شت په‌یوه‌ست ده‌م

هیدی ... هیدی

له‌گه‌ل رۆحت

به‌ره‌فتارت په‌ست تر ده‌م

کاتی که‌وا له‌جیاتی خۆم

له‌به‌هه‌شتی باخی سینهی

جیژوان و که‌ونه‌لانی خۆم

دیوه‌زمه‌و ناحه‌ز ده‌بینم

که‌ئاماده‌م

مەرگی خۆمی تیا بیینم

نەك بیگانە

لە باوەشی تۆ بیینم

- ۹ -

گەر رووخساری خۆت بینی، به‌چاوی من

قەت ناویری پێکەنی

له‌به‌ر ئه‌وه‌ی

ده‌لین نیوه‌ی مروّقه‌کان

به‌چاوی پێسه‌وه‌ ده‌چن

پیمه‌که‌نه

پرچیشته‌ مه‌نی له‌ خه‌نه

ره‌وت و روینت بگۆره

ده‌وه‌ کو بنیاده‌م برۆ

چیتز سویندت له‌سه‌ر نه‌خۆن

بلین له‌ تایغه‌ی پۆره

- ۱۰ -

دوینی شه و وهك شهوانی تر
 به خه‌یالی تووه خه‌وتم
 بو یه كه‌مجار له خه‌ونمدا
 داوای دیاریت لی‌کردم
 کراسیکی پرته‌قالی و
 ئیله‌گیکی چو کلیتی توخت بو بکرم
 كه‌چی نه‌مرو، كه‌ تووم بینی
 هه‌مان جلی داوات کرد لی‌م
 له‌به‌رتا بوو
 ترسام یه‌کی
 گوئی له‌ داواکه‌ی تو بووبی و
 نه‌و ده‌ست پیشخه‌ری کردبی

بویه خۆم نه‌گرت پیم گوتی
نه‌و جلانه‌ت زۆر جوان لیدی
کی بۆی کردی؟!

- ۱۱ -

هه‌نگاوه‌کانم جیاواز بوو

ئه‌و سپی‌ده‌ی تۆم تیا‌بینی

نه‌ك به‌ ته‌نیا هه‌نگاوه‌کان

به‌لكو نیگای

پاساریه‌کانی سه‌ر ته‌ل‌یش

جیاوا‌ز‌تر بوون

گۆره‌پان و سه‌وزاییه‌كه‌ی به‌رده‌م مالتان

دل‌گیر‌تر بوون

من زانیومه، گۆلی شه‌وبۆ

بۆیه‌هه‌ل‌گری تاویه‌تی

ته‌نها به‌ شه‌و بۆن ده‌رده‌كا

كه‌چی من له‌و سپی‌ده‌وه

بۆنی نه‌و گۆله شه‌و بۆیه‌ی

له‌ کۆلانه‌ که‌ی ئیوه‌م کرد

تا کو ئیستاش

هه‌ر هه‌لوه‌دای نه‌و بۆنه‌م و له‌ هه‌یج شوینیکی

نه‌و شاره‌ به‌دیم نه‌ کرد

- ۱۲ -

به‌س پیم بلیّ..

چۆنت زانی، ئەو کراسه

سه‌وزه ئالّه‌ت هینده لیدی؟!!

پیشم بلیّ

ئەو بزەیه‌ی،

کاتیّ له‌ گه‌لّ تیله نیگایینک بۆم ده‌ که‌ی

چۆن ئەوه‌نده

شاره‌زایه له‌ پیکانیّ و

نیشان دینی؟!!

- ۱۳ -

چىيىكەم.. من بە دەست خۆم نىيە
وہك ھەمىشە ھەول دەدەم
لە ھەست و خەيال، دەرت كەم
كەچى ھىچ رۆژيک شك نابەم
خۆت نەخزىنيتە نىو يادى
ئى خۆ كۆيرىم...!!
لەسەيرى سروسىتى جوانا
گويىستى ئاۋازى ماملى و
چەھچەھەى عەدنان كەرىم
لە ھەستى بۆن بىئاگانىم
ھەموو رۆژى
بۆنى مېخەك، بۆنى نىرگىز

تیگہل بہر وُوحی ئەوینم

ہەر ساتیکی دەستم بہر شەمامە کہوی

لەخەویشدا

نەرمی جیگەو، پەرەمووچەدی سەرینە کەم

بەر روومەت و بەر لووت کہوی

دیتەوہ ہزرەم وەك جارەن

جیژوان و

قاسپەدی کہوی قەد پالان و

تربە تربی ژیر رەشمالی نمەدی بارەن.

- ۱۴ -

کاتی تۆ قاوه کهت نه‌خوارد
من و ... قاوه‌ت، سارد کرده‌وه
که‌چی من زۆر به‌په‌له بووم
قاوه که‌ی خۆم به‌گرمی خسته سهر لیوم
له‌و روژه‌وه
چی ده‌ینۆشم
وا هه‌ست ده‌که‌م
له‌ قاوه‌م تالتر خواردته‌وه.

- ۱۵ -

چہند روژیکیش بہر لہ ئیستا
 ھہستم کرد، خہمیکت ھہبوو
 وہ کو ئیستا

پیش تہوہی ھیچ بدر کینی

لیت حالی بووم

بہلام تہو جاریش وہک ئیستا

پرسیارہ کہم پی نہوہستا

بہلین دەدەم

لیرہ بہدوا

ھہر تہنکہ خہمیکت ھہبی

نالیم، دەبی خہمت چی بی و کوا ھہگبہی

خہم؟!

به‌بی پرس
دیمه دیوانی دلته‌وهو
خه‌مه کانت بو خۆم ده‌به‌م.

- ۱۶ -

ده‌لێی جگه‌ره مه‌ کێشه ..!!

پیرت ده‌ کا

بو سیه‌ کانت خراپه

دلێشت زۆر ماندوو ده‌ کا

گه‌ر تۆ خه‌می دلێ منته

لاوێتیشم ده‌ پارێزی

ئاهێ ساردی چاوه‌ پروانی

مه‌ به‌ خشه‌ به‌ سینه‌ی گه‌رمم

هینده‌ش ره‌ قیتی مه‌ نوینه

به‌ رامبه‌ر به‌ دلێ نه‌رمم.

- ۱۷ -

ھەر يېم دەلىيى..

ئەدى بېرىمان وانەبوو

نابى چىت

ناۋى يە كىت، بۆيەك بېنىن؟!

تۆ بە گولەو

مىش دىلە، بانگى يەك كەين؟!

ئاخر گولم

لەو رۆژەۋەى دەلىيى دىلە

منى بى دىل

لە گەل خۆمدا، كەۋتمە ملە

نە من شاھەن بەدىلى تۆم

نە گول بۆ تۆ پىر بەدىلە.

- ۱۸ -

چۆن باوه‌رت به‌ده‌ورانی روژگار نیه؟!؟

بیرت نایه،

کاتی که چوین بو سینهما

که تاریکی بالی کیشا به‌سه‌ر هولا

که وتینه بو‌سه‌ی راموسان

که چرا هه‌لکرانه‌وه

ئیمه ببوین به سینهما!!

له‌و روژه‌وه

من باوه‌رم به‌ده‌ورانی روژگار هیناو

تۆمارم کرد له سینهما

- ۱۹ -

من به‌ریکه‌وتی نازانم...

ره‌نگی جل و

هه‌مان کافی و هه‌مان داواو

هه‌مان بزه

له‌دوای هه‌لسانیش له‌کافی

بو لای تابلو فروشه‌که

من تابلوی شیرینم کپی

نه‌توش ... فه‌ره‌اد

شه‌و، له‌کاتی گفتوگومدا له‌گه‌ل شیرین

دل‌نیابووم ریکه‌وت نه‌بوو

بوومی در‌کاند

- ۲۰ -

چه‌ندین جارە ..

به‌نیگایه‌ك

ده‌مكه‌یته‌وه به‌ کورپژگه

کاتی که ده‌م ده‌کەیته‌وه

ده‌مكه‌یته‌وه مامه‌ خه‌مه‌و

ده‌وره‌م لی‌ده‌ده‌ن

کورپژگه

- ۲۱ -

هه‌تا ئیستاش

به وزه‌ی ماچه‌کانی تۆ

هه‌نگاوی ژین ده‌هاویژم

ته‌نها به یادی بزهی تۆ

ساکین ده‌بی، سه‌ری گیژم

ده‌نا خوۆ چاک.. چاک ده‌زانم

به‌سه‌ر لوتکه‌ی لاوی که‌وتووم

ده‌می‌کیشه

سه‌ره‌و لیژم

به‌لام که‌ بالآت ده‌بینم

پیری به‌ خه‌جاله‌تیه‌وه

داده‌نوینی

سه‌ری ریژم.

- ۲۲ -

دهزانی چهند بیرت ده‌که‌م!!

به‌قه‌د بوونت

به‌قه‌د بوونم

به‌قه‌د ئاگری دنیا‌یه

کلپه‌و بلپسه‌ی ده‌روونم

ده‌بی ته‌مه‌ن مه‌ودابدا

ئاویزانی باوه‌شت بم

وه‌کو جاران!؟

تیر بوونت که‌م، سه‌ر پشک بم

له‌هه‌لمژینی خوناوی گه‌ردنی توو

فرمیسکی دابران له‌تو؟!

گولم ئیستا

من به‌یاده‌وه‌ری ده‌ژیم

دہنا لہ نیو خہمدا تہ ژیم
خہفہت لہ ہہمورو شتہ کان
بہ لآم دابران لہ گشتی
ناکا، بہو جوینہ سادانہی
کہ پیٹ دہ دام.

- ۲۳ -

ئه‌وا دیسان ..

شه‌میکی تر، له‌سه‌ر ته‌مه‌نی گولینت

توایه‌وه

سالیک لاویمان هه‌له‌وه‌ری

پر ته‌نیایی

پر له‌ بی‌زوو بو باوه‌شت

چه‌ند تالیک له‌ قژی سیست

سپی بوون و

چه‌ند تاویکیش پشتی که‌لمان

چه‌مایه‌وه

کۆلی یادو چاوه‌روانی

کۆلی ئاهو نیگه‌رانی

بوون به‌ شه‌میك

لەسەر مېزى ئەژمارى تەمەنى تۆدا

بەشەوقى ورەو ھىواکان

توایەوہ

خۆشەویستم

گەر خۆشەویستى ھىچ نەکات

ئەوہ بەسە ..

کە رووخسارى ئەویندارە تاقانەکەى

لە ئاویئەى تەمەنەوہ سەیر نەکات

ھەمیشە وای دەخوینتەوہ

کەوا ئاسمان

ئەو پەریەى بۆ کرد بەخەلات

- ۲۴ -

په‌پووله‌ کهم..

ئه‌ی بۆ ده‌لین که په‌پووله

قه‌ت ئازاری مروژ نادا؟!

له‌و روژه‌وه‌ی

به‌روچی منت وه‌داوه

هیچ ده‌رمانیک

ئه‌و ژه‌هره‌ی بۆ ده‌رنه‌کردم

له‌و روچه

شیت و داماره!!

- ۲۵ -

گوی بیست بویمہ،
کات شمشیرہ
تہ گہر نہ بیریت .. دہ تبری!!
بہ بی توی
چونی بیرم، لہ جیی کات
جگہرم دہ بری
کہ چی کاتی لہ باوہ شمای
نہک تہ نہا کات
بہ لکو خہم و نیگہر انیش
خوی ناگری.

- ۲۶ -

ناهه‌قم مه‌گره ژوانیک

له‌گه‌ل تۆدا

به‌به‌ه‌شتیش نه‌گۆرمه‌وه

خۆ هه‌یج نه‌بی

له‌جیات سیۆیک

که‌باپیره‌م

به‌هه‌شتی به‌رینی پێدا

من به‌دوو سیۆ ییگۆرمه‌وه!!

- ۲۷ -

پیش نه‌وه‌ی بیمه دیده‌نت
 له گولزاری پیت و وشه
 چه‌ند دانه‌یه‌ک
 چه‌پک ده‌که‌م
 که نه‌تیینم، گویچه‌کانت گوی ناگرن
 چه‌پک له زاری بیدارم
 هه‌لده‌وه‌شی
 وا ده‌ژاکی
 له گول نه‌بی
 له گشت شتی دنیا ده‌چی!

- ۲۸ -

لای تۆ من شیاوی نه‌وه‌م
 که پیم بلیی خوشم ده‌وی؟!
 نه‌گهر پیت وایه،
 نه‌و که سه‌م
 له‌مپۆ به‌دوا
 زیاترو زیاتر له‌جاران
 خۆم خوشده‌وی

- ۲۹ -

وه ره با ههردووک پیکه‌وه

بچینه کۆرسی زمان

نه‌ک نه‌و کۆرسی زمانی

بیگانه‌کانمان فیّر ده‌کات

به‌لکو نه‌وه‌ی

فیّرمان ده‌کات

که زاراوه‌ی پیت و وشه‌ی رۆحه‌کانمان

به‌بیّ دوان

بیوه‌ی جوّله‌ی زمان بکه‌ن

له‌یه‌کتزی حالّی بن و

رازه‌کانیان په‌خشان بکه‌ن.

- ۳۰ -

وا هه‌ست ده‌که‌م
 مه‌حال له ئه‌وینی تۆدا ده‌دۆزمه‌وه
 ئه‌و سۆزو خۆشه‌ویستییه‌ی
 بۆتۆم هه‌دیه
 به‌س له سۆزی دایک ده‌چی
 له ئه‌وینی
 هه‌یچ ئه‌فسانه‌و
 هه‌یچ ئاشقیك
 نایدۆزمه‌وه

* * *

له‌ په‌یقینت
 ده‌چمه‌ نیو ده‌ریای ئه‌وینت
 وشه‌ کانت

شہ پۆل . شہ پۆل

دہ مہ نہ کہ ناری شیعو

شیعیش

بہم ہم موو تہ مہ نہی

سوژدہ دہ با بۆ پە یقینت

* * *

لہ جوانیدا

ہیچ پیا ہەلدانی پی ناوی

لہ بہرچاووم

پرشنگیکی

رووخساری پر لہ تہ لیسمت

بہ ہەزاران رہنگ

دہاوی

* * *

له وه‌فادا

پیش ناسینت

باوه‌رم به وه‌فا نه‌بوو

من به تووه وه‌فام ناسی

ئیستا بیی یه‌کتری ناژین

وه‌فا بوو به‌ده‌ریای پان و

ئی‌مه‌ش ماسی

* * *

له‌ه‌زیش دا

ه‌ه‌زی من تووی

ه‌ه‌روه‌کو چۆن ه‌ه‌زت منم

بوویه‌گه‌لی شادمانم

که‌تیغی ناز

ده‌نه‌خشیینی

له گهر دهم

* * *

له ئاوێزانی باوه‌شت

ئارامیێك دامده‌پۆشی

له گه‌ل تیكه‌ل بوونی رۆح و

بۆنی به‌هه‌شت

وام لیده‌کا

ناوی خوشم بیر نه‌میێنی

وه‌ك سه‌رخۆشی

* * *

ئه‌وه‌ی ده‌مه‌وی پیت بلیم

یه‌ك داوایه

وه‌ره‌ با نزایه‌ك بکه‌ین

بلیین خوایه

له‌یه کتریمان دامه‌بره، به‌یه که‌وه
 سه‌فه‌ر بکه‌ین
 بو ئه‌و جیهان
 بینه‌ وێردی سه‌ر زمان
 هه‌موو بلین
 چه‌ند راستگۆبوون
 که‌ خوا فریشته‌ی مه‌رگی نارد
 به‌یه که‌وه گیانیان سپارد.

- ۳۱ -

ئازیزه‌ که‌م
گه‌ر بی‌ت و روژگاری ژینی
به‌هه‌ده‌ر چووم
بگه‌ر نه‌وه
ته‌نها هه‌ینده‌ ده‌ گه‌ر مه‌وه
که‌وا له‌ گه‌ل تووم
به‌سه‌ر برد
په‌یان ده‌لیم
ئه‌وانی تر
له‌ نیۆ هه‌مان هه‌ گبه‌ی شه‌ردا
بنه‌ر نه‌وه.

- ۳۲ -

چی بنوسم...!
 کاتی وای تیده‌گه‌یشتم
 لیم تیده‌گه‌ی
 دل‌م خالی ده‌کرده‌وه
 ئیستا دل‌نیام تیم ناگه‌ی
 خه‌مه‌کانم
 له‌سینه‌م په‌نگ ده‌خواته‌وه
 هو‌خه‌می من
 بو‌یه ئیتز بریارمدا، گو‌یز نه‌ژمی‌رم
 هه‌ر خو‌ت و خه‌م
 له‌سینه‌مدا یه‌کتر بخو‌ن
 تا کو‌تایی دینن به‌من.

- ۳۳ -

به‌بی تۆی، هینده ته‌نیام

گویم له ترپه‌ی

دلی خوومه

دلم، تۆم هینده مه‌به‌سته

وا ده‌زانم

نه‌ك هه‌ر ترپه

به‌لكه جه‌سته‌و سینه‌ی ماندووش

ئاوێته‌ی رۆحی نغرومه

ویکرام تینووی

رۆحی تۆمه.

- ۳۴ -

به ئاوه‌ژووی گشت خولقاویکی

سروشتی

هه‌موو به‌رگیك

به‌ره‌قیتی

ناوکه نهرم و ناسکه‌که‌ی خو‌ی

ده‌پاریزی

که‌چی تو‌به‌و سینه‌نهرمدت

ئه‌و دل‌ه له‌شاخ ره‌ق تره‌ت

خست‌وته نیو

مه‌ته‌ریزی.

* * *

لی‌وی قه‌ندت چه‌شنی شاتوو

له‌جیی سپی

سۆراوکی لی ده‌تکێته‌وه

په‌یقه‌کانت

وه‌ک زه‌ره‌نده

له‌کانی هه‌نگ دینه‌ ده‌روو

تالآویان لی ده‌تلیته‌وه

* * *

به‌ ئومیدم

بی ئومیدیم.. کۆتایی بی

له‌سای سه‌رت

سه‌رم به‌ فیدای بالآت بی

ئه‌گه‌ر ده‌بمه

به‌لآی سه‌رت

- ۳۵ -

دهزانی چیمان جیاوازه؟!
 په‌یښ و دلت،
 به چه‌شنی شاخ
 خو دهرده‌خدن
 په‌یښ و دلی منیش په‌مو
 په‌یښ و سینهی فراوانم
 ده‌پیاریزن به چه‌شنی شاخ
 ئەو جه‌سته‌و سینهی
 وه‌ك په‌مو

* * *

نیگام ناکه‌ی
 ئە‌گەر به‌تیلهی چاو نه‌بی
 چاوی منیش هیچ نابینی

تیشکی پروو خساری تو نه بیؑ
گوئیستی هیچ دهنگیک نام
له چیهو دهنگی تو نه چیؑ
گویؑ له هه‌موو دهنگیک ده‌گری
به‌س چیهی من
به‌لای گوئیچکه کانت ناچیؑ

* * *

بزه‌ت به فرمیسکی من دیؑ
بزه‌م دیؑ دوای رۆندکی خوّم
به‌قه‌د سایه‌ت سه‌یرم بکه
خۆمن ده‌میکه سایه‌ی توّم

- ۳۶ -

رِقم لیته..

ئه‌و روژانه‌ی، که به‌د قه‌ولی

ده‌که‌ی به‌ فه‌ره‌نگی هه‌ستت

که‌ وێژدان‌ت

نات هه‌ژینیی، ئایه‌خ نابیی

دل‌ه‌ی مه‌ستت

رِقم لیته..

له‌و ساتانه‌ی، له‌جیاتیی خۆت

رو‌حت دیته‌ خه‌ونه‌ کانم

ئه‌و ساتانه

بو‌خه‌مانم

خۆم خاوه‌ن مال، خۆم میوانم.

- ۳۷ -

له‌وه‌ته‌ی هه‌م تۆ ده‌ناسم..

ده‌زانی بۆ؟!

له‌به‌ر ئه‌وه‌ی پێش ناسینت

من هه‌ر خۆشم نه‌ده‌ناسی

نه‌ك نازدارێکی وه‌كو تۆ!

* * *

له‌وه‌ته‌ی هه‌م خۆشم ده‌وێ..

ده‌زانی بۆ؟!

چونکه‌ له‌به‌ر خۆشه‌ویستیت

ئاویزانی

هیچ باوه‌شێکی تر نه‌بووم

به‌ده‌ر له‌ تۆ

- ۳۸ -

ئییستاش نهرمه که نیم دیتی

کاتی به بیرم دیته وه

یه که م دیدار

چه ندی کردت، پیکه نینت بو نه وه ستا

له به رامبهر شله ژانم

له جیاتی به کارهینانی

وشه‌ی گیانه وه هه ناسه که م

لیوه کام ته تله‌ی ده کرد

وشه له ده مم قرمسا

ئاخر گو لم

ناهق نه بووم

تۆ ئه وه روژه، له به نی ئاده م به دهر بووی

له رهوت و روینت قه تی و

بۆنت عه‌نبه‌ر

په‌یفت شه‌کرو

شیوه‌ت ئاسکی به‌ر ستیره‌ی

تیر ئه‌ندازو

به‌هاری شادی و قه‌ده‌ر بووی.

- ۳۹ -

جار ان که بیرم ده کردی
 حه‌زم به ته‌نیایی ده کرد
 بۆ خه‌یالّه دوو قۆلّیه‌که‌م
 په‌نام بۆ قاوه‌یه‌که‌ ده‌برد
 ئیستا تالی قاوه له‌لام
 بوه به هه‌نگوینی نسا
 شیله‌ی وشه‌ی دا‌برانت
 وه‌که‌ خه‌و و خه‌یالّه له‌لام
 دا‌وای مه‌حال له‌تۆ نا‌که‌م
 به‌ته‌نیا جا‌ریک ده‌ر که‌وه
 ته‌نکه‌ خه‌م و نی‌گه‌رانیم
 بۆ مه‌نز لگای خۆی به‌ره‌وه
 ئه‌و ما‌چانه‌ی که ئۆخ‌ژنیان ده‌به‌خشی به

سه‌ری مه‌ستت

جاریکی تر بیان به‌خشه

به‌زمانی پر مه‌به‌ستت

ده‌ده‌رکه‌وه

کزه‌ی جهرگم

چیتز مه‌شیوینه ته‌مه‌ن

مۆله‌ق مه‌که، ټه‌و چاوانه‌ی له‌چاوانت

ده‌پیوی هه‌نگاوی زه‌مه‌ن

دلّم به‌که‌س دا نامرکی

جگه له‌تۆ

ده‌ټه‌مجاره‌ش لیّم ببوره

(ده‌با هه‌شتیش بیته سه‌رنۆ)^۱

^۱ په‌ندیکي کوردیه

- ۴۰ -

له پایزی ته‌مه‌نیش بم
 به‌دیده‌نت
 له‌جیی خه‌زان
 به‌هار نو‌ی ده‌بیته‌وه
 پیریم لی ده‌سله‌میته‌وه
 دیده‌نیم که
 ئە‌شاگولی باخی ژینم
 ته‌نیا جارئ
 له‌جئ ژووانئ
 باسکت بکه به سه‌رینم.

- ۴۱ -

من گهر پشتیشم له‌تۆ بیٚت
ترپه‌ی دلت
هه‌ست پی ده‌که‌م
که جیم دیلی
خه‌مه‌ کانت به‌جی دیلی
ئه‌گهر چی من
دلّم له‌نیۆ له‌پت ناوه
چه‌ندین جاره
به‌خه‌نده‌وه
له‌سوچی‌کدا به‌جیی دیلی.

- ۴۲ -

وامده‌زانی... به‌س پیویستی
 به‌ون بوونت دلنیا بووم
 که له پیویست پیویسترو
 له هه‌ناسه‌م نزیکتزی
 له سیه‌کانم
 رۆحی دووه‌می جه‌سته‌می
 به‌تۆوه‌ وای میهره‌بانم
 تۆ رۆشنایی و
 تۆ رۆندکی
 بۆ چاوانم
 کۆی ژیانم

- ۴۳ -

نه‌وه‌ی دوینیی^۶ خه‌ونی من بوو
نه‌مرو هاته ژوانی ژین
که‌چی ژین خوئی بوو به خه‌ون و
له نازاری خوئی راپه‌ری و
بوو به برین

* * *

نه‌وه‌ی دوینیی^۶ خه‌ونی تو بوو
نه‌مرو پییکات..
منت کرده به‌نده‌ی نه‌شق و
ریی دوورپانی
هات و نه‌هات.

- ۴۴ -

به‌راورد به‌سالانی تر

ته‌مدن زیتر

هه‌لکشاهه

که‌چی چونکه تو‌ ئاشنامی

ره‌نگ و رو‌خساری جه‌وانیم

پیری بی‌ تو‌یی هه‌ل‌لوشی و

رو‌وخساری لاوی گپ‌راوه

ده‌هه‌لکشی

بو‌ ترۆپکی رو‌وحی پر له ئیشق و نه‌وین

نه‌و رو‌حانه‌ی بی‌ نه‌وینن

هه‌میشه سه‌رکزو نه‌وین

والاکه هه‌ستی را راییت

په‌نجه‌ مه‌نی به‌زامی نه‌م گه‌وره ویسته

تا که مەرهمی نه‌و زامه

وشه ناسک و

رازه کانی توّی پیویسته

- ۴۵ -

منیش وهك تۆ ههولّ ده‌دهم
 له‌بیرت كه‌م
 وه‌كو تۆ چۆن به‌یانیان
 سه‌یری سه‌ری كۆلآن ده‌كه‌ی
 خه‌یالت ده‌بیته سه‌راب
 من سه‌راجم ده‌بی به‌و خه‌یاله‌ جوانه‌ی
 كه‌ چاوه‌روان بووم
 هه‌موو كات
 هه‌روه‌كو تۆ
 له‌گه‌ل زه‌نگی گشت په‌یوه‌ندی و نامه‌كانم
 راده‌چله‌كیم
 كه‌ ناوت دی، دلّم خیراتر لی‌ده‌داو
 نازانم كیم!

له‌گه‌ل هموو بزیه‌کم

دییه‌وه یاد

فرمی‌سکم بۆ به‌جی دیلی و

شادیه‌کانم

ده‌کدی به‌رباد.

- ۴۶ -

ده‌زانم له‌یه‌ك داده‌بریین

وه‌ك وشى و میو

قالك و هه‌نار

من ده‌بمه سووتماكى خاك و

تۆش به‌ره‌و دیارى نادیار

ده‌زانم كه به‌جیم دیلی

وه‌كو ئه‌و ئاوه سازگاره‌ی

ده‌خشی له‌سه‌ر پشتی به‌ردی په‌رینه‌وه‌ی

ریوارانى چۆم و رووبار

به‌لام ئازیز

كه‌رۆیشتی

سووكه ئاورپك بدهره‌وه

بو ئه‌و قالكه‌ی سه‌رده‌مانیك

پاراستنی له‌ئه‌ستۆ بوو
سووکە ئاورپک بو‌ئه‌و به‌رده‌ی
له‌ سه‌نگه‌ری هاژهو خوره‌ت
خۆراگرو له‌سه‌رخۆ بوو

- ۴۷ -

وامده‌زانی ..
 گهر نزیك بین له یه کتری
 بیرت ناکهم
 کهچی کاتی به‌یه که‌وهین
 له‌به‌ر خه‌یالاتی دووریت
 هیند سِر ده‌جم
 ورو کاسم
 هه‌ست به جه‌سته‌ی خو‌شم ناکهم
 که دووریشی
 هه‌موو دنیای ئاوه‌دانی له‌من دووره
 ژیان له‌لام
 زیندانیک‌ی بی سنوره
 بو‌یه پیم خو‌شه یه‌ک رو‌ح بین

له‌دوو جه‌سته‌ی پر له نه‌وین

تژی له جه‌وانی و سوژبین

به‌سه‌ر نه‌سته‌ما سه‌ر که‌وین

- ۴۸ -

مه لئی بزړیو

به دیده نیت، وهك مندالیکې عه جو لم

ده نا دوینې، نه و کاتانه

بت دیمایه

له سایه ی لیک دابران و به ختی دزیو

ده تگوت به زیو

که چی نیستا له گهر دننه دهستی ته زیو

خوم لی بوته وه نه و گه نجه ی

وهك و نه مام

ده وه ستام له سه ری کولان

(زه ی موحد) له بالای تودا ده بینم

وه کو جار ان

- ۴۹ -

وهك شوشه به

روون و رهق و بیه‌گه‌ردو جوان

به‌س مه‌ییره

ئه‌و ده‌سته‌ی له‌پیناو پاکیت

دلت له‌لای خۆی به‌ند ده‌کاو

لیشی ده‌بی به‌ده‌رگه‌وان

- ۵۰ -

خۆت سادەيىت لىدە چۆرى
 بۆيە وشە ۋەك پەروانە
 لەسەر شەمى ھەستى جۋانت ھەلدە سورى.
 جۋانى، ھەر لە بالاي تۆدى
 بۆيە پۆشاك
 بالا دەكا.. لە بالاتا
 بى چاۋى بى.. بەلات نىتى.
 مكيياژ پىت دەرازىتەۋە
 رازانى، خۆت
 بۆيە كە خۆت حەشار دەدەي
 خەنى دەبن سەرپۆش و كۆت

- ۵۱ -

گرنگ نیه .. تو رووبه‌روو
 هه‌یج وشه‌یه‌ك نادر كینه‌ی بو هه‌ستی من
 دلنیا به ،
 هه‌ستم له‌وه تیز رووتره
 كه خه‌یال و هه‌سته كانت بخوینته‌وه
 ئاگادارم
 به‌یانیان كه خه‌یالت به‌شنه‌یه‌ك
 بو لای من دیت
 به په‌نجه پر رازه كانت
 پرچی هیواو تاسه كام شانده‌وه كاو
 له‌سه‌ر سینه‌ی به‌فرینیت دا
 دوای وچانیك
 ده‌شنیتته‌وه

- ۵۲ -

گمه‌ی کۆتر
 له‌چاو چپه‌و ده‌نگی تۆدا
 ههر ده‌نگ نیه
 ره‌نگاله له‌چاو رووخسارت
 له‌به‌ر شه‌وقی تریفه‌ی مانگ
 ههر ره‌نگ نیه
 زویر بونت ئازاریکه
 باوه‌ر بکه، که هیچ که‌سی لیبی ده‌رناچی
 ئیتر وابه
 به ئازاره‌وه دامه‌پری
 ده‌باگمه‌ت به‌رده‌وام بی‌ت
 کۆلکه‌ی زیرینه‌ی گه‌ردنت

بۆ ھەمیشە

لە جیاتی پەتی سیدارە

لە گەردەن و ملم دابی.

- ۵۳ -

مانگ گیراوه

خه‌لك تیکرا شله‌ژاوه

ئه‌ی بو تانه له من ده‌دهن!

مانگی من بو چوار سال ده‌چی

له ئاسمانی من بترازی

تریفه‌ی بو گشت لا ده‌چی.

- ۵۴ -

ئه‌و نسا‌ره

په‌ له ئاوازی عه‌شق و

له جریوه‌ی به‌خته‌وه‌ری

مانگه‌ شه‌وه‌، چاوه‌رپه‌تم

گیانه‌، خه‌وت لی نه‌که‌وی

* * *

بوچی شه‌وچه‌ره‌ت هه‌یناوه‌!

بو پیت وایه

له جیی هه‌نگوینی لیوانت

له جیی جووته‌ هه‌رمییانت

شیله‌و هه‌رمی ی کۆلت بجوم؟!

تیت رامینم

بزه‌ بکه‌ی

بیّ ماچ و موچ

ہہ لسی برّوی، ہہ لسم برّوم؟!

* * *

ژوانیک لہو مانگہ شہوہ

گویچکہ پر لہ سہدای کہوہ

لہو ئاو و ہہوا سازگارہ

راموسان و ماچ حد لالہ

ئہوہی حد رامہ ہہر خہوہ

خوزگہ شہوی ئہو کویستانہ

بہ قہدہر سالیک دریژ با

جا با تہمہ نم،

چہند شہویک لہو شہوہ دریژانہ باو

چیت نہ با.

- ۵۵ -

ئه‌و شتانه‌ی بۆت ناردمه‌وه

هه‌موو ئه‌و شتانه نه‌بوو

که له‌لات بوو

ته‌نھا وینه داماوه‌کان

له‌گه‌ل چهند په‌ره کاخه‌زی

به وشه‌و پیت

تابلۆی عه‌شقی تیا نه‌خشا‌بوو

ئه‌ی کوا ئه‌و هه‌موو خه‌یا‌له

کوانی هینده خه‌ونه تاله

ئاگاداره

که دل‌یشم ده‌نی‌ریه‌وه

ماله جوان و خنجیله‌که‌ی لی تیک نه‌ده‌ی

ئاگات له ده‌خیله‌ی ماچ بی

لیی هه‌لنه‌پرژی

یاده‌کانی لی نه‌پرژی

چونکه ئه‌و دله بیچکۆله

فرچکی به‌تۆ گرتوه

زه‌حه‌ته به‌بی ئه‌و دله

وا زوو به‌ریدا ئه‌و خووه

- ۵۶ -

دەزانم دلى تۆش چۆنە

لە شەست چركە،

چەند لىدەدا

چۆن چاۋەرىپى..

ئەنگۈستە چاۋى شەۋ دەكەى

چەند بەتاسە

بۆ نىۋ لەبى جىژوانمان

گىنگال دەدەى

- ۵۷ -

ئه‌و ئه‌وینه‌ی
 له نیگایه‌ کدا په‌یدا بوو
 ئه‌وینیکی خودایی بوو
 بۆیه‌ دلمان
 بۆ دلی یه‌ کتر شه‌یدا بوو
 هه‌ر له‌ یه‌ که‌م چرکه‌ ساتی یه‌ کتر بینین
 دل خورپه‌ی کرد
 پیی گوتم که‌ بۆ یه‌ که‌ ده‌بین
 ده‌با ئیستاش
 ژیان بکه‌ین به‌ ئاوینه‌ی خو شه‌ویستی
 بۆیه‌ که‌ بژین
 تاسه‌ر به‌هین

نه‌و په‌یمانده‌ی به‌یه‌کماندا

له‌ ئاست یه‌کتر

خوڼه‌ویستی

- ۵۸ -

من که ته‌ونی
 هه‌موو خه‌ونی
 شادیم له‌سه‌ر دا‌کو‌تیبوو
 کونده په‌پۆی به‌دوو شوومیم
 له‌سایه‌یدا هه‌لفریبوو
 هه‌ر به‌خۆم، به‌خۆم ده‌گوت:
 چ کاریکت به‌مه‌ی ماوه‌؟!
 چ چه‌زیکت له‌شه‌رابی پر له‌مه‌ستی و،
 چ باکیکت به‌خه‌م ماوه‌?!
 ئه‌فسوس له‌گه‌ل کۆچت ئیستا
 جگه‌ له‌خه‌م
 هه‌گبه‌م، هیچی تیا نه‌ماوه

- ۵۹ -

سه‌رده‌مانیک ..

وامده‌زانی، ژیان بیّ توّ

تفت و تاله

چهند گه‌مژه بووم!!

ژیان بیّ توّ

کوا وجودی

تا بیچیزّی و بلّی

تاله.

- ۶۰ -

لیبۆرده‌یی..

هه‌ر له‌تۆ ده‌وه‌شینه‌وه

من دلنیا‌م

خودای په‌نهان

هینده‌ی جوانی هه‌موو جیهان

جوانی به‌تۆ نه‌ده‌به‌خشی

گه‌ر ناخیشته‌وه‌کو رو‌خسارت جوان نه‌با

بۆیه‌تکا ده‌که‌م ده‌لیم

ئازیزی من

لی بۆرده‌به

- ۶۱ -

ده جارێك ..

وهك ئه‌و شه‌وانه‌ی

كه ته‌نیا،

خه‌یاڵت هانا‌ی بۆم دینا

شه‌ویكیش وهك ئه‌و شه‌وانه

هانا بۆ خه‌یاڵم بینه

* * *

تاكو نه‌لێی خه‌یاڵه‌كان

له‌یهك ناچن

بزانێ كه

چه‌ند هۆگری

ده‌ست له‌ملان و

بزه‌و ماچن

- ۶۲ -

من به‌بی ده‌نگیت سه‌خله‌تم

به‌قهد نه‌وه‌ی

به‌په‌یقی ره‌ق

هه‌ولی سوکه‌وه‌لام ده‌ده‌ی

دیار نه‌بورنت

په‌ستم ده‌کا

به‌قهد نه‌وه‌ی

له‌گه‌ل نه‌یار ده‌ست له‌ملان بی و به‌به‌رده‌مم

گوزه‌ر بکه‌ی

- ۶۳ -

شه‌و خه‌و نم پیته‌وه بینی
 ئه‌و نیوگزانده‌ی له له‌چکی کراسه‌که‌ت
 هه‌و نیوه‌وه، به‌ستبونت له که‌مه‌رت
 گویم بو گله‌بیان شل کرد
 گوئیان ئیمه‌ی وا به‌ستوه
 هه‌دای هه‌ناسه‌شمان نادا
 منیش رووی خۆم لییان لادا
 خۆزگه‌م ده‌خواست
 له جیگه‌ی ئه‌واندا من بام
 شه‌ته‌ك دراوی ده‌ستت بام
 بو تاهه‌تا
 به که‌مه‌رت وه‌نوسابام
 نه‌ك وه‌ك ئیستا
 ئاوا له دووریت سوتابام

- ۶۴ -

ئى گيانه بو..

وات نیشاندا كه توراوى؟!

وا دياره تو

نەت دەزانى، بە شوخیش بى

تورانى تو، شوخى كوژه!

پيته كان و زمان و سه‌ر

كوڊى يه كترى ون ده‌كه‌ن

تيكه‌ل ده‌كه‌ن گريه‌و بزه‌؟!

هەرسىك

هەر يه‌كه‌و له‌لايه‌ك

سه‌ر له‌يه‌كتر ده‌شيوينن

چينى پيت سه‌ر شيت ده‌بى

نابته وشه

زمان لیك گرموله ده‌بی

سه‌ر، ناپرژیتته سه‌ر بریار

بریارى ده‌بیته پرژه!!

- ۶۵ -

زۆر کچۆله‌ی جوان ده‌بینم

ئه‌برۆ که‌وان

به‌ژن بلند

سه‌لارو دۆتی خان و مان

که‌مه‌ر باریک

که‌زی درێژ

دلی زامار، ده‌که‌ن سارپێژ

له‌په‌ر که‌ تۆ ده‌رده‌که‌وی

هه‌یزو گورم

تیا نامینی

ئه‌وان هه‌موو وه‌کو مانگن

که‌چی تۆ له‌ ئاسمانی من

هه‌یقه‌ شه‌وی

- ۶۶ -

بىرىار وابوو
كە لەسەفەر گەرايتەۋە
بى سى و دوو
ژوانىك لە گەل يەك ساز كەين
سات بە ساتى
دابىرانى چەند روژەمان
بە چپە بۆيەك بەيان كەين
كە چى ئەۋە بو بە مانگىك
تۆ لەسەفەر گەرايتەۋە
لە جىگەي ژووان رىك خستىن
ۋە لامىشەم نادەيتەۋە
تىگەيشتم

له جیی شوشه عه‌تریک دیاری
بوئه وینداره پاکه‌که‌ت
به ئه‌وینیکی تازه‌وه
بو باوه‌شی
حه‌زیکی سه‌رشیت و گومرا
گه‌رایته‌وه.

- ۶۷ -

ئەمىرۆ پەيىم بە رازىك برد
كە پىت گوتىم
چاوت زۆر گەش و جوان بوۋە
منىش گوتىم:
لە دوورى تۆ
فرمىسكىيان زۆر ھەلپشتوۋە
تۆ بە كل و مسكارە كەت چاۋ رەش دە كەى
و ەك چارە كەم
منىش ناچار
بە فرمىسك چاۋە كانم چارە دە كەم
و ەك چارە كەم

- ۶۸ -

هەر تالیکی قژی خاووت

بۆمن چلی چناریکه

خهندهیه کی لیوی ئالت

بۆمن هاژه‌ی رووباریکه

به‌سه‌سه‌تم، له‌ژیڕ لق و چل و پۆپی

ئه‌و چناره

هیند ماچت که‌م

تا تیڕ ده‌بین له‌ هه‌واری

ئه‌و بناره

* * *

ده‌با ئه‌مشه‌و له‌و زهنده‌ۆله

به‌هه‌شتیک بو‌خۆمان

سازکه‌ین

روو له جوانی و عه‌شق و ئه‌وین

پشت له ژینی

په‌ر که‌ساس که‌ین

رامووسان له‌و مانگه‌شه‌وه، تو‌ماره

له‌په‌ره‌ی سینه

ئازادم که‌ له‌ گوشینی دوو گردۆلکه‌ی

نیوه‌ند سینه

* * *

هاژه‌و خوڤه‌ی تاقگه‌ی بناڕ

بو‌من ..

وه‌ك خوڤراکی رو‌حه

به‌ مه‌زه‌ی ماچی

ئه‌و لیوه‌ت گه‌ر ساتیك بی

عومری نوحه

زه کات نه‌دان بوّ موسلمان

سه‌ریچیه کی گه‌وره‌یه

زه کاتی باخی سینهم دیّ

ماچ هه‌وینی ئه‌و ده‌وره‌یه

- ۶۹ -

گوتم جلی ره‌شت لیدی

خۆت ره‌ش پۆش کرد

پیم گوتی: رقم له‌ بایه

چونکه قژت ده‌ژاکینی

بۆ هه‌میشه وه‌ك من رقت له‌با هه‌لگرت

هه‌تا وه‌كو ره‌شه‌بای ژینم هه‌لی کرد

سه‌ره‌پای ژینم ره‌شپۆشه، سه‌رم نه‌بی

سه‌راپای هیوام ره‌شپۆشه، جلت نه‌بی.

بۆ ژاکانی قژی خاوت

ده‌چیه‌ به‌ر با

ویست و وه‌فاو و نه‌وینداریت

دامه‌ به‌ر با

- ۷۰ -

ئازیزه‌که‌م

تۆ گوتوته زه‌نگ لی‌مه‌ده له‌ناوه‌ختا

به‌لام ئه‌مرۆ

له‌و ناوه‌خته زه‌نگم لی‌دا!

له‌و کاته‌دا..

سه‌یری ئاوینه‌که‌م ده‌کرد

هاته‌وه‌ بیرم که‌ ده‌تگوت

تۆ ئاوینه‌ی دلی منی

له‌پر ئاوینه‌ درزی دا

بۆیه‌ یه‌کسه‌ر

ده‌ستم بۆ ته‌له‌فۆن بر دو زه‌نگی‌کی ناوه‌خته‌م

لی‌دا.

- ۷۱ -

نه‌گهر جاریک لیّت زویر بم

به نه‌سپایی

لیۆت بنیّ به لیۆمه‌وه

من پیم وایه

گهر شیله‌ی لیۆت هه‌لمژم

نه‌ك زویریم

خۆشم تیایدا

ده‌تویمه‌وه.

- ۷۲ -

به‌ر له ماچی لیۆه کانت

وام ده‌زانی ..

هه‌نگ کارێکی مه‌حاله‌ ده‌کا

له‌دوای ماچت

ئینجا زانیم

که مه‌حاله‌ هه‌نگوینه‌ که‌ی

له‌ هه‌نگوینی لیۆی تۆدا شیرین تر کا

- ۷۳ -

تکا ده کهم

له ژوانگه دوامه کهوه

نهک له بهر وهی چاوهر وانم

به لکو ترسی ئه وهه ههیه

قه فهزی سینهم بشکینی

ئهو سه رشیتیهی

به په لهیه بو هانت

له سینهم سه بری نه مینی

یا بوهستی به وه ستانم

- ۷۴ -

سه‌فهرت مه‌رگی شادی هینه‌ره

غه‌رییت ..

زامی وروژینه‌ره

ژینی جودایی، له‌تۆی خو‌شه‌ویست

کو‌ستیکی تال بوو

که‌من نه‌مده‌ویست

به‌لام چاره‌نووس هه‌میشه‌وایه

هه‌میشه‌دژی،

ویسته‌و هیوایه

سه‌فهرت به‌خیر

شادی هه‌میشه

هه‌ر سه‌رفرازیت بی‌به‌پیشه

- ۷۵ -

هه‌لچینی ته‌ونی غوربه‌ت بو ژینی پر خوشه‌ویستی

ده‌سته‌مۆ کردنی رۆحه

بو ته‌نیایی،

بو دل په‌ستی

هه‌ر ئەم روحانه لیم حالین

سوتاوی ده‌ستی غوربه‌تن

هه‌ر ئەم چاوانه‌م لی حالین

تینوی فرمیسکی می‌حنه‌تن

* * *

نه‌و هه‌نگاوانه‌م لی حالین

لینگ هاویژی

رپی حیکمه‌تن

ہەر ئەم دەستانەم لیّ حالین

کہ دوورە دەستی

نیعمەتن

- ۷۶ -

نه و کاروانه جیمان دیلّی

تو جیم میله ..

گهر جیم بیلی

به خوم کاروان به جی ديلم

* * *

که نورهم دی ..

با دهستی توّم له نیو دهست بی

له جیی گرین

لیو به بزهو

دل و سینهم پر هه وهس بی

* * *

ده ئیتر هیورم که وه ..

دلنیام که

زیده‌تر له جاری جاران

به خۆتم شیپت و خولیا که

- ۷۷ -

بوو بە سالىك..

جگە لە خەونى ئالۆزو

خاتىرەى پر لە ھەلچوونم

نەم بينىوى

زۆر دەترسم، لەو سالەدا بۆيەك جارىش

منت بىر نەكەوتىتتەۋە

ۋەك خونايك

لەسەر پەرە يادگار يكا

نەخەملىوى

* * *

منت بىر نەكەوتتتەۋە

لەلا رىيەك

لە نوسراوى سەرپۆستىكى

دل شكاويك

يا ناوم، ھاوشىۋەي ناويك!

لە خويندەنەۋەي شىعەرىكى جوان

لە خەۋىنىكدا، لە خەيالايك!

* * *

منت بىر نەكەۋتۆتەۋە

لە كافىيەك

لە دىدەنى دوو ئاشقى سەر مەستى رېك

لەۋ ساتانەي نۆشى قاۋە

مەستت دەكەن

بە چەشنى پىك!؟

* * *

ھەر بۆ جارېك ..

بە خەندەيەك
ئاۋىزانى يادگارېك باى
خۆ دەتتوانى بە نامەيەك
لە جياتى سالاۋ و شەۋباش
بنوسى (باى)!

- ۷۸ -

وه‌ره ئازیز
 تا بانگه‌شه به کو‌تا دی
 ده‌ست له‌ملان بین
 له گلینه‌ی چاوه‌کانی من رامینه
 منیش هه‌روا ..
 له گلینه‌ی چاوه‌کانت راده‌مینم
 له‌و مانگه‌دا، نامه‌وی هیچ که‌س بینم
 ئاوێزانی هیچ ره‌نگی بم
 په‌یقی هیچ له‌کابوسه‌کان
 سینه‌ته‌نگ و
 زامی ژه‌نگ لێ‌داوی جه‌سته‌ی
 ئه‌و نیشتمان‌ه‌ زامداره‌م

به‌خو‌یی وشه سو‌یره‌کانیان

سارپ‌ژ نا‌کا

ئ‌یتر بو‌یه..

له‌ چاو‌ه‌کانم رامینه

تا له‌ چاوانت رامینم

له‌ گلینه‌م خو‌ت ببینه

خو‌م له‌ گلینه‌ت ده‌بینم

- ۷۹ -

بیر کردنه‌وه‌م ..

وه‌ك پيشوو نيه بوٲو

ژیر کردنه‌وه‌ی تو‌شم كه‌وتوٲته ئه‌ستو

وامده‌زانی

هه‌رمن سو‌تما‌کی دوریم

ته‌نیا من وام

به‌ماچی تو‌نه‌بی نایی سه‌بوریم

نه‌مزانی تو‌ش

له‌دوریم بی سه‌بوریت

له‌دووری من له‌رو‌ح و ناخ به‌دووریت

ئیت‌ژینم ..

له‌گه‌ردنته‌و له‌ئه‌ستوٲ

بیر کردنت

له‌ده‌ست و پیم بوٲته كوٲ.

- ۸۰ -

که گه‌یشتم
 بینیمی چهند شله‌ژاوی
 وام هه‌ست کرد له چاوه‌روانیم
 دۆش داماوی!!
 به‌لام کاتی به‌بی ورته
 ئه‌و دیاریانه‌ی که‌وا هه‌ریه‌ک
 وه‌کو ده‌نکه‌ مرواری بوون
 به‌ملوانکه‌ی یاده‌وه‌ری ته‌مه‌ماندا
 هۆندرا‌بو‌وه
 گێڕاته‌وه‌و له‌ده‌ست نام
 ئینجا زانیم
 ئه‌م ژووانه‌ شووم و به‌ده

گپری بهردا رازوهیوام
 گولم ئیستاش چاوه‌روانم
 بگه‌رپیته‌وه دیوانم
 نه‌و ئاگره هیور که‌وه
 بهرت داوه‌ته خه‌رمانم
 له‌به‌ر نه‌وه‌ی ..
 تا‌کو نه‌و ساته‌ی وا ده‌دویم
 درک ناکه‌م
 به‌تاوانم

- ۸۱ -

وا هه‌ست ده‌که‌م
گه‌ر وه‌لامی نامه‌کانم بده‌یته‌وه
ناتوانم وه‌کو هه‌میشه
به‌ئاگرو پشکووی سینه‌م
په‌یکه‌ری تۆ دابتاشم
له‌نیۆ سینه‌م
به‌م ره‌فتاره‌شت دل‌خۆشم
ده‌زانی بو؟
تۆ توانیوته‌جم خوینییه‌وه
به‌ئارامی
خۆ بجزینیته‌نیۆ سینه‌م

- ۸۲ -

ئازیزه‌که‌م ..

کاتی له‌گه‌ل هاورپیکانم کو ده‌بمه‌وه

په‌سنی کچیکی جوان ده‌که‌ن

یا به‌یه‌کیک دا هه‌لده‌لین

وا هه‌ست ده‌که‌م

ئه‌وان خو‌یان نه‌بان ده‌که‌ن

به‌چه‌ندان‌ی ده‌شوبه‌یین

نازانن که به‌یه‌ک وشه

به‌جوانیه‌که‌ی تۆی بچو‌یین

ئه‌وان وه‌ک من

شاره‌زا نین و نازانن

که‌وا جوانی هه‌موو دنیا، به‌چاوی من

له‌رووخسارت به‌دی بیین.

- ۸۳ -

هه‌ر که سه‌و به‌چه‌شنیك

جوانه

ئه‌تۆ زیزبونت لی نایی

له‌به‌ر ئه‌وه‌ی

هه‌ر چه‌ند خۆت گرژو مۆن ده‌که‌ی

هه‌ر گیزاو هه‌ر گیز

ناتوانی

میهره‌بانی

له‌روو خسارت ته‌ره‌ بکه‌ی

- ۸۴ -

هەر جارێکی که‌وا تۆ دێی

له‌ پێش ئه‌وه‌ی

هه‌ست به‌ خه‌شپه‌ی پێشت بکه‌م

یاخود وه‌ کو تارمایه‌ک

نیگات بکه‌م.. هه‌ست پێ ده‌که‌م

پێشتر وامده‌زانی بۆنی گه‌ردنی تۆ ده‌ناسمه‌وه

ئه‌و گه‌ردنه‌ی ئۆبالیکه‌ به‌ گه‌ردنی که‌ساسمه‌وه

ئه‌مجاره‌یان هه‌ستی بۆم فه‌رامۆش کرد

گویم دایه‌ ترپه‌ی دلێ خۆم

له‌ گه‌ل نزیك بونه‌وه‌تدا

هه‌یزی تیا نه‌ما تان و پۆم

ریشه‌ت له‌ ناخ هه‌لته‌ کاندوم

چراویلکه‌ی چاوه‌روانیت
له دیوانی دلی توی توی
هه‌لکورماندووم

وه‌ک هه‌میشه ..

سینه‌ت له‌پیش خو‌تدا ده‌گات
نه‌و سینه‌یه‌ی، هه‌رده‌م خو‌ده‌خزینمه‌ ناوی
تا‌کو کونجیکی ببه‌خشی
به‌و دل‌ه‌ پاره‌ پاره‌یه‌ی
خولیا‌یه‌ بگا به‌ ئاوات.

- ۸۵ -

برا که تم زۆر خوشدهوی
 له‌به‌ر بزه ویکچوه که‌ی له‌گه‌ل تۆدا
 که ئه‌برۆی دایکت ده‌بینم
 کړن‌ووش ده‌به‌م بۆ یه‌زدانی پاک و مه‌زن
 له‌ پیکانی یه‌ که‌م تیری کوشته‌ی خۆمدا
 کاتی باوکت داده‌میڼی و سه‌رنجی قوولیی ده‌بینم
 وا هه‌ست ده‌که‌م تۆی.. غه‌مگینی
 منیش له‌جیوه غه‌مگینم
 هه‌موو روژیک له‌ خه‌یالم وینا ده‌که‌م
 گه‌ر تۆی گول بووی به‌به‌شی من
 گریمانه‌یه‌ک داده‌نیم
 نزا ده‌که‌م

ۋىنەي بېچىۋى خۇمان دەكەم

ئەگەر كىچ بى

لەتۈنە چى!!

ئەگەر ھاتوو بەقەد تۆ سەرنىج راكىش بى

ۋە كۆ ئىستا

مالى ۋە چەيەك تىك دە چى.

- ۸۶ -

له‌و رۆژه‌وه‌ی که رۆیشتی

منی ته‌نیا

هه‌ست به ژیا‌نی خو‌م ناکه‌م

تامی زمانم نه‌ماوه

بو‌نی هیچ گو‌لی‌کیش ناکه‌م

بینایی چاوه‌کانیشم روو له‌ ده‌رگای گه‌رانه‌وه‌ن

دوو ده‌ستیشم

هه‌ر خه‌ریکی پارانه‌وه‌ن

* * *

له‌دوای سالی‌ک ئنجا زانیم

تۆ به‌ته‌نها نه‌رۆیشتی

به‌ل‌کو.. هه‌زو جوانی و بزه‌و

خۆشه‌ویستی و

هەر پینج ههستی پرشنگ داری منیشت برد
تازه زانیم که بو مالئاواییت نه کرد
تا هەر له خه‌ودا پیم بلئی
منیش له‌تۆ ته‌نیا ترم
له غوربه‌ت دا
له جیاتی تۆ
ته‌نیایی له باوه‌ش ده‌گرم

- ۸۷ -

وامده‌زانی

روژ‌گاریش وه‌ك دایکم وایه

نازو سۆزم راده‌گریت و ده‌مپاریژی

له‌ به‌نده‌نی

ژیان بی‌شکه‌ی ئارامیه

به‌شینیه‌یی رامده‌ژه‌نی

وامده‌زانی

گروگالی منالیم شی ده‌که‌مه‌وه

له‌ په‌یقینم

بزه‌ بو‌ سه‌ر لیوی لاویم ده‌گیرمه‌وه

به‌ ته‌سرینم

وه‌لی ته‌فسوس

په‌یقینم خۆی گرو گاله
رۆژگار وای قۆنداغه کردووم
نه‌ك سۆزو ناز
رۆحی داوم له قه‌ناره

- ۸۸ -

من گىرۆدەم
 نەك گىرۆدەي خال و ئەبرۆت
 لىۋى سورو زەردە لىمۆت
 بالات يا نىگاي ناسكت
 يا سەرىنى ۋەك باسكت
 بە تەنيا گىرۆدەو خولىيى زىمانتم
 تەنيا شىئىتى
 وشەي تەنيا گىانتم
 ھەركاتى پىم دەلىي شىئە
 دەروونم خاكى بەر پىئە

- ۸۹ -

ئه‌تۆ که‌ی هه‌ست به‌من ده‌که‌ی؟!
 که‌ی ده‌زانی، ساته‌ به‌بی‌ تۆییه‌ کانم
 چه‌ند دژوارن
 که‌ی ده‌زانی..
 بزه‌بی‌ تۆ چه‌ند نامۆیه
 شادیه‌ کانم به‌بی‌ تۆی
 بی‌ هه‌وار گه‌و بی‌ ژوانن
 که‌ی ده‌زانی..
 چه‌ند شه‌ که‌تی ته‌نیاییم و ئاوه‌دانیم
 به‌ته‌نیایی چه‌ند وێران!
 به‌ ئیشقی تۆ زیاتر له‌وه‌ دلنیا بووم
 دایکه‌ حه‌وا پارچه‌یه‌ک بوو
 له‌په‌راسوی باو که‌ ئاده‌مه‌وه‌ ده‌رچوو.

- ۹۰ -

خۆ من ریژنه‌ی ئەو بارانه‌م نه‌ناسیه‌وه!

که‌چی ئەو منی ناسیه‌وه

که‌داباری

دلۆپ..دلۆپ

بۆم هاتنه‌ گۆو پرسیاریان کرد

کوا مه‌عشورقه‌ سه‌رمه‌سته‌ که‌ت؟!

منیش سه‌رم دا چه‌ماندو

ورته‌م نه‌کرد

گوتیان ئیمه

به‌په‌له‌ بوینه‌وه‌ هه‌لم و

خۆمان تیکه‌ل کرد به‌م هه‌وره

ره‌ش و چلکن و دزیوه

هه‌ر بۆ ئه‌وه‌ی

جاریکی تر دا ببارین به‌سه‌ر کوڵم ه

لیوی ئیوه.

- ۹۱ -

ئه‌و دلۆپه فرمیسکانه‌ی بۆم ده‌پێژی

زۆر جیاوازن

له‌و دلۆپه فرمیسکانه‌ی

من له‌ دووری تۆ ده‌پێژم

فرمیسکی من

له‌ ئازاری چاوه‌روانی و

له‌ ره‌گ و ریشه‌ی رۆحه‌وه

به‌ ئازاریان

په‌روه‌رده‌نه

فرمیسکی تۆ

هه‌ر کاتیکی خۆت به‌ته‌وی

وه‌ك هه‌میشه‌..

له‌سه‌ر پیلووی چاوه‌کانت

دا ده‌بارن

ئاماده‌نه

- ۹۲ -

چاۋرەشە گول فرۆشە كە
ئەۋەي گول لە تۆ دەخۋازى
قەبولىتى

بەھەر بەھايەك تۆ بلىيى
كاتى گولە كە ۋەردە گرى
بۆيە ۋا جوان ۋ لەبارە
چونكە لە خەندەي تۆ دەچى
ھەتا ئەۋ ساتە بۆندارە
تا بۆنى تۆي لىدەردەچى

- ۹۳ -

پرسیارم کرد..

که‌ی ده‌توانم به‌رپۆه‌بهرت بینم؟!

گوتت، دانیشه ده‌خوله‌ك

خۆزگه‌م ده‌خواست

له‌جیاتی وشه‌ی ده‌خوله‌ك

پیت بگوتبام

لی‌ره‌به‌دوا .. ئه‌تۆ دیل و به‌ندی منی

له‌سه‌ر ئه‌و کورسیه‌ دانیشه

ورته‌ نه‌ که‌ی

لی‌م رامینه‌ به‌ هیمنی

- ۹۴ -

بیر له ئیستا ناکه‌مه‌وه

ئیستا مه‌ستم

ته‌نها ره‌زامه‌ندی تۆیه

ئه‌وه‌ی که‌وا

پیی سه‌رقال و پیی په‌یوه‌ستم

بیر له جاران ده‌که‌مه‌وه

که‌تۆم نه‌بوو

به‌دوای چیدا سه‌رگه‌ردان بووم

که‌که‌له‌ی خه‌یالی ئه‌وسام

به‌ چ ئاواتی سندم بوو؟!؟

به‌ چ مه‌ست بووم

کامه ئیلهام، کامه په‌یام

مه‌به‌ستم بوو؟!؟

- ۹۵ -

تاكو ئیستاش سه‌رده‌رناكهم

به‌بوڼه‌ی تووه‌ سروشتی نه‌و نیشتمانهم خوښده‌وی

یا به‌بوڼه‌ی نیشتمانهم

له‌خوښ زیاتر توښ خوښ ده‌وی!

نه‌و چیمه‌ن و میړگه‌ جوانه‌ی

پر له‌ ره‌وه‌زو کانی بوو

به‌ر له‌دیده‌نی توښ له‌وی

هه‌وای پاکم هه‌لمژی بوو

له‌سه‌ر نه‌و کانیه‌ی توښ بینی

به‌ده‌یان جار

له‌ ناوه‌ سازگاره‌ که‌یدا

وه‌ك ئاوینه‌

خوښ بینی بوو

وام وينا ده كرد بههشته
بهلام بهر له دیدهنی تو
بههشتیکی بی حوری بوو

- ۹۶ -

تۆ چاوی خۆت ..

ماچی په نا دەرگات بیرە؟!؟

دیداری پر له گوفتاری

پاسی شهستی و

نامه کانی نیو شقارتە و

پیاسه کورته کانی پارکی

خانزادو گلکه نندی ئەوسات

له دەریای گریه دا ژیره؟!؟

سویندت دەدەم

به گۆرانی کراس زەردی

به ئاوازه ناوازه کهی

دەنگی زولالی مه یاده

به‌و فرمیسکه به سو‌یانه‌ی

چاره‌م ده‌کردن به‌باده

تۆ زیاتر منت له‌ یاده

یا من زیاتر

ده‌سوتیم و تۆم له‌ یاده؟!

- ۹۷ -

کاتی سهرت له سهر سینهم

وه کو بیشکه

به‌لیدانی ترپه‌ی دلم

ده هه‌ژاوه

تۆش له مانگه شه‌و رامابووی

من له ته‌ماشای هه‌ردووکتان

تامه‌زرۆییم

لی ده‌تکاوه

لیمت پرسی: نه‌ری بۆ وای..

ئه‌و ساتانه‌ی له‌گه‌ل مندا‌ی بۆ ساتی چه‌جین

هه‌له‌وه‌دا‌ی!؟

منیش گوتم:

ئازیزی من

بۆ نازانى، ئەو خورپەى دلى تۆيه
گىنگل دەدا له سىنەى من!؟

- ۹۸ -

قەت پرسیتە!

ئەو گولە داماوە‌ی کە‌وا

لە‌نیوانی جووتە‌ سیۆت جیّت کردە‌و

بۆ‌ دوای کە‌میك ..

تە‌نھا قوزاخە‌ی مایە‌و؟

ئە‌و گولاً‌وہ فەرە‌نسیە‌ی

کە‌ بە‌مەر‌جی مانە‌وہ‌ی کاتیکی درێژ

وہ‌ کو‌ دیاری بۆ‌م هینابوی

پەرشی مە‌چە‌ك و گۆ‌نات کرد

لە‌دوای کە‌میك ..

بە‌رامە‌شی نە‌مایە‌و؟

ئە‌و دە‌سمالە‌ ئاوریشمیە‌ی

له نیوانی په نجه کانتا
سه‌مای بو روو خسارت ده‌کرد
بو دوای که میك ..
که‌وته سپینه‌وه‌ی میزوو
نازایه‌تی نیگا‌کردنی
روو خسارتی تیا نه‌مایه‌وه؟
دل‌نیام که نهدت پرسپوه، وه ناشزانی
ته‌ن‌ها تا‌که نی‌گاییکت
به‌سه بو وه‌ی
به‌رد‌که‌ی به‌ئاو
سه‌دان جادو بکه‌ی به‌تال
نه‌ک گول و
گول‌او و
ده‌سمال

- ۹۹ -

من تۆم ھەبى

چ باكىكم به سروشته؟!

من له جاريك زياتر ناژيم

خوئا ئەۋەندەي پى بەخشيوم

خۆ ۋەك تۆ نيم

سى جار بژيم!!

جاريك كە نيشكە كوشتهي من

جاريك حۆرى و

جاريكيشيان ۋەك

فريشته

- ۱۰۰ -

لہ پیشینان دا گوتراوہ
 ہدر زالمیک زه والیکي هديه، گیانه
 کہچی توخت ہدر دو گیانه
 کاتی کہ زولمم لیڈہ کہی
 خہندہ زه وال ئاسایہ کہت
 زولمہ کہم والی ون دہ کات
 وهك ئه وهی نه مدیییٰ هیچ کات

به ره‌مه چاپکراوه‌کانی نوسه‌ر

- ۱- به‌رامه‌ی عه‌تری رابردوو / شیعر.
- ۲- تابلۆکانی قاوه‌خانه به‌لاشه‌که / چیرۆک.
- ۳- ۱۰۰ شنه‌ی ئه‌وین / شیعر.